

Conf. cu originalul

Parlamentul României
Camera Deputaților

Comisia pentru comunitățile de români
din afara granițelor țării

PROCES-VERBAL

al lucrărilor Comisiei din zilele de 07, 08 și 09 martie 2017

Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării
și-a desfășurat lucrările în zilele de 07, 08
și 09 martie 2017

La lucrările comisiei din ziua de **07 martie 2017** au participat 14 deputați din totalul de 15 membri:

Constantin Codreanu (PMP) – președinte, Adrian Matei Dobrovie (USR) – vicepreședinte, Nicolae Velcea (PSD) – vicepreședinte, Sorin Ioan Roman (PSD) – vicepreședinte, Tudor Rareș Pop (USR) – secretar , Anton Anton (ALDE), Doru Petrișor Coliu (PMP), Angelica Fădor (PNL), Costel Lupașcu (PSD), Gheorghe-Eugen Nicolăescu (PNL), Radu-Adrian Pau (PSD), Marilen-Gabriel Pirtea (PNL), Vasile Alin Văcaru (PSD) și Alexandru Mihai Voicu (PNL).

Au absentat:

Sebastian Valentin Nicolae Radu (PSD) – secretar.

Marți, 07 martie 2017

Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării și-a desfășurat lucrările în ziua de **07 martie 2017**, fiind condusă de domnul deputat Constantin Codreanu, președintele Comisiei.

După supunerea la vot a ordinii de zi, domnul deputat Constantin Codreanu, a dat cuvântul domnului vicepreședinte Matei Adrian Dobrovie pentru a face o scurtă prezentare referitoare la vizita de lucru întreprinsă în Republica Serbia, în perioada 22-24 februarie 2017.

Din delegație au făcut parte domniile deputați Constantin Codreanu (PMP) – președintele Comisiei și conducătorul delegației, Matei Dobrovie (USR) – vicepreședinte al Comisiei, Sebastian Valentin Radu (PSD) – secretar al Comisiei și Marilen-Gabriel Pirtea (PNL)-membru.

În cadrul prezentării, domnul deputat Matei Dobrovie a adus în atenția membrilor Comisiei, întâlnirile întreprinse de delegația parlamentară în Republica Serbia. Astfel, delegația parlamentară a avut convorbiri cu E.S. doamna Oana-Cristina Popa, ambasadorul României în Serbia și liderii Consiliului Național al Minorității Naționale Române (CNMNR), cu membrii Comisiei pentru Diaspora și sârbii din regiune, din Adunarea Națională a Republicii Serbia, Consulul General de la Zajcear, Marius Dilof, și gerantul interimar al Consulatului general al României la Vârșeț, Dan Nicolae Constantin, precum și cu înalți reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Române.

În acest context, domnul deputat Matei Dobrovie a precizat că în discuțiile cu omologii sârbi, parlamentarii români au subliniat importanța respectării de către Serbia a principiului reciprocității, dat fiind că România este un stat exemplu la nivel european în materie de protecție a minorităților naționale și acordă acestora reprezentare în Parlament, dreptul la educație în limba maternă, la serviciu religios și acces la mass-media.

De asemenea, domnul deputat Matei Dobrovie a adus în atenția membrilor Comisiei că în cadrul întrevederilor s-a insistat asupra deblocării activității Comisiei mixte interguvernamentale româno-sârbe privind minoritățile naționale, prin numirea unui co-președinte din partea Serbiei.

Acest for este necesar pentru a fi evaluate periodic progresele înregistrate în urma semnării protocolului din 1 martie 2012, neratificat însă până în acest moment, prin care Serbia, în calitate de stat candidat la aderarea la UE, se angajează să acorde minorității române de pe întreg teritoriul ei dreptul la educație în limba maternă, acces la mass-media și serviciu religios în limba română, cât și reprezentare în Parlament.

Un alt punct adus în atenția membrilor Comisiei de către domnul deputat Matei Dobrovie a fost invitația adresată omologilor sârbi de către delegația parlamentară de a face o vizită în România și de a continua dialogul pe tema minorităților. La rândul lor, aceștia s-au angajat să transmită către Ministerul sârb de Externe solicitarea de a debloca activitatea comisiei mixte prin numirea unui co-președinte.

O altă temă pe care delegația parlamentară a discutat-o cu omologii sârbi a fost recunoașterea Bisericii Ortodoxe Române pe întreg teritoriul Serbiei.

În acest context delegația parlamentară a invocat că dreptul la libertatea de religie este unul universal și este legat de criteriile de la Copenhaga, pe care Serbia trebuie să le îndeplinească pentru aderarea la UE, aici nefiind vorba doar de o negociere între Biserica Ortodoxă Sârbă și Română.

Ca o completare, domnul vicepreședinte Matei Dobrovie a menționat faptul că în prezent, Biserica Română este recunoscută în Voivodina, nu și în Timoc. De asemenea, educația se face în două forme în Voivodina: școli cu predare în limba română sau clase cu ore opționale, în timp ce în Timoc situația este foarte complicată, deoarece nu există decât un curs opțional, programat la ore târzii de studiere a limbii române, iar lipsa de manuale reprezintă o problemă.

Alte întâlniri ale delegației parlamentare au fost cu reprezentanți ai minorității române, în cadrul cărora au fost discutate problemele întâlnite de aceștia în Voivodina și Timoc. Astfel, dacă în Voivodina există progrese în ceea ce privește drepturile minorităților, nu se poate spune același lucru despre Serbia de Răsărit.

Ceea a fost subliniat ca importanță a fost existența unor comunități mari de etnici români, care, în ciuda condițiilor istorice, au păstrat nealterate limba și cultura.

Cele mai importante probleme semnalate de către domnul vicepreședinte Matei Dobrovie au fost cele referitoare la educația în limba română. Astfel, a fost adus în atenție și lipsa manualelor pentru studierea disciplinei opționale "limba română cu elemente de cultură națională".

În plus, limba română se predă în școală sub formă de materie opțională, numai după ce este efectuată o anchetă în rândul elevilor, doar la ore nepotrivite, fără să existe suficiente cadre didactice pentru predarea ei. De asemenea, este important de subliniat faptul că nu există spații accesibile minorității românești, unde să se poată desfășura activități educativ-culturale.

Problema divizării artificiale a comunității române între români și vlahi a fost o altă problemă dezbătută în cadrul întâlnirilor, considerate minorități distincte de către statul sârb. Domnul deputat Matei Dobrovie a mai afirmat că este nevoie de o voce comună și puternică, una dintre propuneri fiind reunirea mai multor asociații reprezentative care să discute cu statul român și sârb, deoarece izolarea duce la lipsa de comunicare în acest context.

De asemenea, au fost purtate discuții despre cele două organisme care funcționează ca interfață între acestea și stat, primind toate finanțările - Consiliul Național al Minorității Române (CNMNR) și Consiliul Național al Minorității Naționale Vlahe (CNMNV).

Dintre recomandările aduse în atenție de către domnul deputat Matei Dobrovie a fost menționată condiționarea ca, la momentul admiterii, studenții să facă dovada cunoașterii limbii române măcar la nivel B2 sau să dovedească parcurgerea unor cursuri. Această condiționare ar încuraja învățarea limbii române în Serbia. De asemenea, românii din Serbia ar trebui consiliați în elaborarea și implementarea proiectelor cu finanțare europeană.

Dintre posibilitățile mai puțin costisitoare a fost amintită aducerea unor experți din Timișoara, din Centrul de Cooperare Transfrontalieră, pentru organizarea unor seminarii sau workshop-uri.

Necesitatea unei diferențieri între Diaspora economică și comunitățile istorice, precum și elaborarea unei strategii în colaborare cu românii din Serbia au fost alte recomandări ale membrilor delegației.

Ședința Comisiei a continuat cu informarea de către domnul președinte Constantin Codreanu cu privire la solicitarea adresată Ministerului Justiției, referitoare la modificarea Legii nr.21/1991, art. 9, care să permită soluționarea pe cale administrativă a situațiilor în cazul minorilor care nu au figurat în dosarul cetățeniei române a părinților.

Ministerul Justiției urmează să ne transmită un răspuns în acest sens.

Discuțiile cu privire la definitivarea calendarului deplasărilor pe anul 2017 l-a constituit următorul punct al ordinii de zi.

În vederea monitorizării și gestionării eficiente a problematicei românilor de pretutindeni și având în vedere domeniul de activitate al Comisiei și rolul pe care și-l propune în menținerea și îmbunătățirea dialogului bilateral cu comisiile similare ale parlamentelor altor state, precum și dezvoltarea relațiilor dintre instituțiile statului român și comunitățile de români din afara granițelor țării, membrii Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării, au stabilit un calendar al deplasărilor pentru organizare unor vizite de lucru pentru acest an.

Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării va continua monitorizarea problematicei românilor de pretutindeni cu sprijinul instituțiilor de resort.

Miercuri 08 martie 2017 și Joi, 09 martie 2017.

Studiu individual.

**PREȘEDINTE,
Constantin CODREANU**

**SECRETAR,
Sebastian Valentin RADU**

Expert parlamentar,
Mona-Valentina ALESANDRU